

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Sturoul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

O conferință

(ținută de Dl. G. Mihalyi în adunarea Agru-lui din Sighet).

Postul mare, ca oricare timp de post, este un timp de pocăință și reculegere.

În aceste zile suntem datori să ne gândim mai mult ca alta dată la aceea, ce a făcut Dumnezeu prin Fiul său pentru răscumpărarea neamului omenesc, și cu ce suntem datori noi, față de un Dumnezeu mântuitor.

Astăzi ne vom ocupa de partea întâia a propoziției și anume, vom examina cum a pălinit și cum a murit Isus Hristos, a doua persoană dumnezească ca om; cum s'a purtat în suferințe și moarte, care stări erau altcum atât de nepotrivite, incompatibile cu ființa Lui dumnezească.

Isus, întrebând de Pilat: „au doară împărat ești tu?” — a răspuns: „eu pentru aceea m'am născut și pentru aceea am venit în lume să mărturisesc de adevăr;” prin urmare Isus este un martor al adevărului și trebuie numai-decât să adaugem, că El este un martor de săvârșit și eroic, este un martor unic, fără asemănare în istorie.

Unii au încercat a compara pe filozoful păgân grec, pe Socrate, cu Isus, vom vedea că nici cei mai sfinți și mai curajoși eroi ai lui Izrail nu se pot asemena cu Isus.

Admitem, că Socrate este poate cea mai seducativă figură a antichității păgâne; și el a atras mulțimile către sine, în mod deosebit fineretul; și el s'a provocat la nevinovăția lui; la procesul lui a lăsat să se întrevadă meritele lui, față de țara lui; nici el nu a avut frică să moară, pentru că ar fi putut evita moartea, dacă ar fi renunțat la exercitarea influenței și la propăgarea moralei sale. Cu toate aceste cât de inferior este el, față de Isus, ca martorul adevărului?

El a văzut clar, că puritatea învățaturii lui este primejduită prin cultul țării sale, prin cultul zeilor impudici și jaluzi unii față de alții, și el înaintea juzilor lui nu a avut curajul să renege divinitățile infame pe cari ei le adorau.

Încă cu ceva mai mult! Cu

toate că el în inima lui a respins fabulele necurate a mitologiei grecești, totuși, a fost destul de slab să arate omagii față de fiii batsarzi, ai zeilor și nimfelor.

S'a păzit de ori ce afirmație care ar fi putut înăspri între el și șefii națiunii, și cel mai mic disentiment religios. El a vrut să rămână un erou al binelui, și a renunțat a fi eroul adevărului. În momentul în care s'ar fi putut declara pentru Dumnezeu adevărat pe care cu mintea lui l'a descoperit, s'a lăpădat de el și l'a sacrificat idolilor! Era un respect fals față de țara lui pe care aceste mituzi l'au corupt, stăpânind asupra lui. El apărătorul moralei, s'a închinat în fața imoralității personificate.

Eroii mari ai lui Izrail au avut o moarte mult mai glorioasă: spre pildă Machabeii au jertfit viața lor pentru Dumnezeu adevărat, însă ei au fost susținuți în eroismul lor prin sâmbământul național și de întreg poporul credincios, care a

făcut cauză comună cu ei, Ei nu au căzut sub loviturile unui oprobriu general, din contră, ei au reprezentat în ochii unui mare număr din frații lor, patriotizmul și credința.

Mucenicii creștini în cursul timpului au primit și ei încurajare în chinurile lor cele mai umilitoare, ei au fost susținuți de cel mai binevoitor martor, de mama lor, de sfânta Biserică, todeauna prezentă în persoana câtorva prieteni.

Singur Isus și-a dat mărturia sângeroasă fără ori ce ajutor omenesc: în mijlocul unui popor, poporul lui iubit, care a pretins cu poftă de fiară, moartea lui.

Sfântul lui Dumnezeu a murit pentru adevărul lui Dumnezeu fără alt ajutor ca Dumnezeu. Isus este în mod deosebit mucenicul lui Dumnezeu.

Este o trăsătură care ne arată pe Isus la culmea perfecțiunii. S'a așteptat dela el, să fie eroul independenței naționale, făcând ca Izrail să domine peste toate popoarele, ori El nu vrea să fie decât eroul împărăției lui Dumnezeu, martorul Părintelui său înaintea tuturor noroadelor; el spune aceasta cu o libertate suverană și se ține de aceasta cu o statornicie admirabilă.

De când și-a manifestat aceasta voință, refuzând să lase să fie încoronat ca rege după cea dintâie înmulțire a pâinilor, el s'a văzut părăsit de galileeni. Nu peste mult se lovește în Ierusalim de opoziția șefilor de partide, conjurați într'un complot al cărui cap este însuși

marele arhieru. El este vândut de unul din apostolii lui, lăpădat de șeful lor, părăsit de toți ceialalți ai lui! . . . Cu tot golul, ce se face în anul din urmă al vieții lui publice în jurul lui, și până la părăsirea lui totală în ziua cea din urmă, el se ține de conduita pe care și-a fixat-o, fără ca ceva sau cineva să facă, să pevieze și numai un pas făcând, cea mai mică concesiune ideilor curente. Jertfindu-se fără rezervă menirii sale, el este gata să îplinească toate și le-a și împlinit; el va da mărturia cea mai irrecusabilă, aceea a sângelui său printr'un martiriu fără pildă în viețile învățătorilor neamului omenesc și a discipolilor lor.

Am spus la început că Isus a trebuit să împace contrastele unei slăbiciuni umane, cu un eroism supra omenesc, armonisând aceste contraste într'o unitate desăvârșită.

Omul, de bună seamă, atunci își arată firea, când este pus la încercare; în acest fel de situații el se poate arăta imperfect în două chipuri, în chipul stoicienilor orgolioși, cari se contrazic, se silesc, afectează o insensibilitate, se mint loru-și sau cel puțin încearcă să seducă pe alții, sau în chipul celor fricoși, cari pierd curajul, lăsându-și și părăsind prietenii, scopurile și hotărârile lor.

Omul loial și ferm se păzește atât de lăudăroșenie cât și de slăbiciune. El este curajos, fără să apară impasibil. El nu roșește când trupul se îngrozește, cași când aceea groază ar fi o slăbiciune a sufletului.

El nu-și reține plânsetele cași când acele ar fi strigăte de revoltă; el rămâne neschimbat în convingerile sale și neînving în voința sa. Sub loviturile cele mai dureroase El este suferind, dar nu doborât, și frumseța jertfei lui rezultă din contrastul între sinceritatea mișcătoare, care nu ascunde suferințele și între fermitatea admirabilă de care este stăpânit.

Prin aceasta sinceritate și fermitate Isus depășește pe toți eroii istoriei și pe toți mucenicii. El nu suferă stoicește, ci omeneste, el nu suferă fricos, ci bărbătește și eroic.

Isus suferă omeneste, ori nu este o personificare a slăbiciunii omenesti, când se plânge de insuccesul sforțărilor sale: „Ierusalime, Ierusalime, care ucizi profetii...”? Sau când exclamă cu câteva zile înainte de patimile sale: „Acum sufletul meu s'a tulburat"! ? . . . Și ce să mai spunem: „Părinte! Mântuiește-mă de aceasta oră! . . . Când cade cu iafa la pământ, ca jertfa unei scârbe și demn în cea mai amară încercare: „Sufletul meu e trist până la moarte!“. . . Și în violența efortului de a primi păharul, agonizează în sudori de sânge . . . Și în fine când pe cruce se plânge, că este torturat de sete și părăsit de însuși Părintele său! . . . Dară Isus suferă și bărbătește și eroic . . . În adevăr, ce bărbăție și eroism, când el scâldat în sânge, se redresează și spune apostolilor: „Sculați vă să mergem! Iată se apropie cel ce va să mă vânză”; când cu acest sin

gur cuvânt: „Eu sunt,” face să se întoarcă și să cadă la pământ gârziile cari au venit să-l aresteze; când înfruntă pe Petru de ce a lovit pe Malch, când spune, că are 12 legioane de ingeri la dispoziția lui; când dă ordin călăilor să lase apostolii să meargă fără necaz; când răspunde cu atâta calm și reson servitorului care l'a pământuit; când susține înaintea sinedriului, cu toate că știa bine că pentru aceea va trebui să moară. afirmațiuneu vieții lui întregi: „Eu sunt Hristos, Fiul lui Dumnezeu, celui viu și voi îl veți vedea-nu peste mult șezând de-a dreapta Tatălui a tot puternic”; când opune tăcerea măiestroasă multiplelor întrebări a lui Irod; când înaintea lui Pilat revindecă titlul de Împărat, care îi revine lui din ceriu, nu pentru a domina pe pământ, ci ca să mărturisească aci de adevăr; când refuză să fie plâns de fiicele Ierusalimului și le spune să plângă mai bine pentru sine și pentru copiii lor; când excuză călăii, când dă pe mama sa lui Ioan și pe Ioan mamei lui; când se reține de a demasca insulta: „De ești tu Fiul lui Dumnezeu și dacă El te iubește, coboară depe cruce!” „A mântuit pe alții, pe sine nu se poate mântui”; când promite tâlharului bun, mărirea lui proprie; când declară înainte de a muri, că a împlinit scripturile și că lasă sufletul lui în mâinile Părintelui său.

Aceasta alianță a slăbiciunii omene, cu bărbăția supra-omenească în viața cea mai încercată care a existat vre odată,

desăvârșește frumsețea sufletească și morală a lui Isus.

Păgânul Porfir, repropoază învățătorului, că nu a putut să ascundă sbuciumul lui sub masca unei impasibilități.

El nu vede sublimul când sinceritatea se atășează eroismului în învingerea suferințelor când se mărturisește cu umilință că suferințele au fost adânc simțite. Isus vrea să fie mai puțin mare, ca să fie mai mult om, ca să ne arate puterea unei iubiri, care merge până la înfrângerea inimii, puterea unei inimi frânte, care fără să piadă ceva din curajul lui, desvăluie și ne arată iubirea lui. Dacă El nu ar fi lăsat să auzim gemetele lui, cum am fi știut în ce măsură ne iubește? L-am admira că a rămas neclintit, credincios menirii sale, până în capăt, că a păstrat până în capăt luciditatea, bunătațea, dignitatea suverană, încrederea fiească, cătră Părintele său, dară poate că am fi crezut cu unii erefici, că suferințele lui nu erau decât aparente, și că prin urmare, el nu avea să le stăpânească.

Arătându-ne nouă slăbiciunile lui, ne-a arătat că este om arătându-se mai tare că slăbiciunile, el se arată superior tuturor oamenilor.

De bună seamă, noi îl binecuvântăm că ne-a întrecut în curaj, însă fiind că el ne-a lăsat să simțim cât este el aproape de noi și asemenea nouă, ca subiect în durere, fiindcă el n'a interzis ochilor să plângă, trupului lui să se înfioare, și să se cutremure, până la sudori

de sânge, buzelor lui și gâtului lui să geme, să suspine și să strige după ajutor, să vibreze sensibilitatea lui în toate tonurile plânsurilor omenești, el ne emoționează până în adâncul sufletelor noastre.

Chiar în expresia plânsurilor ne dă cea mai înaltă învățătură de morală și energie; nu auzim nici una din acele vaete desordonate și nepotrivite care scapă și dela cei mai buni dintre noi, când ni se frânge inima, sau se chinuște trupul nostru, toate plânsurile lui au tonul cel mai curat, sunt o armonie adevărată; un cântec de amor, un cântec în onoarea umanității și pentru mărirea lui Dumnezeu. Sunt oftările nemuritoare a Fiului cel iubit, devenit omul durerilor și care încercând durerile noastre, ne învață și a le exprima.

Nici odată om nu a suferit ca acest om!

Din frământările ASTRU-lui.

Organizația Astristă din București prezentând această dare de seamă asupra unui punct câștigat în seria de probleme puse, justifică continuitatea preocupărilor dela congresul ținut la Blaj. Cele disecate și revendicate acolo nu le trece în rândul documentelor istorice cu însemnări marginale, ci le însușește în măsura în care împrejurările, bunăcredința și însuflețirea i-o permit. Căci, dacă punem atunci întregul temeiu al acțiunii noastre pe o legătură

dintre studențime și preotul universitar, ne plăcea să credem că ne apropiem de scopul acțiunii catolice. Și dacă azi rămânem pe aceeași poziție, stăruința noastră izvorește din convingerea, că nu manifestări de ordin administrativ și extern vor justifica existența asociațiilor noastre ci fondul care nu poate fi depășit: viața religioasă în toată plinătatea și farmecul ei.

Azi la București se vorbește de acest adevăr. Și când unii din membrii ASTRU-lui se apropie zilnic, săptămânal ori lunar de Isus Euharisticul e și un început de faptă. Cine va trimite, însă, focul din cer să mistue indiferența, să oțelească timidele gășiri, să plinească o tendință, să însuflețească, să steargă teama?

Studenții au nevoie de un părinte sufletesc al lor și numai al lor, care să-i caute să-i priceapă; un frate mai mare, un prieten, un trimis al Domnului, care să-i ia pe mână, să-i călăuzească. Cu toată binevoința până ce această trebuință nu va fi satisfăcută, putem fi socotiți doar căutători de comori, cari se hotărăsc așa de greu să pornească la drum. Studențimea îl caută pe Isus și vrea să și-L apropie; vrea să fie sprijinul de mâine al Bisericii, dar cine va trimite caravana în deșert fără călăuză?

În 22—25 Martie Păr. Franciscan Ioan M. Gârleanu a fost invitat să ne conducă exercițiile spirituale. Ei bine, ceea ce au însemnat predicile acestui Părinte nu se poate descrie. Am fost numai 22 cari am primit pe

Dumnezeu Euharistic dar tăria insuflată atunci ne va călăuzi mereu, va răsturna bariere: cuvântul ne-a convins, harul lui Dumnezeu a desăvârșit opera. Dar continuitatea?

Biserica nu trăește numai azi. Ea are nevoie de membri și mâine. Dar va putea conta pe ei când nu și-i pregătește? Acțiunea catolică trebuie interpretată așa cum e. Localizarea nu implică și deformarea.

Dați-ne preoți și vă asigurăm că mâine răsturnăm lumea!

ASTRU — București,

Argument

„Zdrobitor“

Firește, dacă e vorba de ceva „Zdrobitor“, apoi, nu poate fi vorba decât ceva în favoarea provoslaviei, și în defavoorul uniației.

Până acum nu ne-am prea ocupat de resursele teologice și retorice ale adversarilor noștri. Eram obicinuiți cu argumentele lor, culese, exclusiv, din domeniul *material*.

De astă dată e vorba de ceva deosebit de interesant, de care cred că e bine să mă ocup. E vorba de un argument, de o nouă formă de discuție, menită să isprăviască, pentru totdeauna „povestea“ cu uniația. Un argument de o formidabilă „putere“, îmbrăcat într-o „figură“ retorică pe care o cred, cel puțin, „epocală“

S'a petrecut la o înmormântare, a unui credincios din cealaltă strană. Cucernicul părinte

a rostit o predică, vrednică de a fi utilizată ca model de toți propagandiștii credinții „strămoșești“. Nu interesează, dacă oratorul a uitat sau nu să scarmene istoria. Ceea ce ne preocupă e creația originală a cucernicului. Într-o:

„Dacă uniții au dreptate, atunci eu îmi lapăd patrafirul și-l atârî într'o cioată.“

Observați, onorați cititori, ce „măiestrită“ elocință?! Ce gradios trebuie să fi apărut oratorul în ochii cășcați a ascultătorilor! Și, mai ales, ce... (cum să spun?)... „dominant“!!!

Nu vă încântă sensibilitatea artistică? Pe mine m'a făcut „praf“. Și de atunci mă persecută un coșmar îngrozitor: o mulțime de cioate (fără patrafir) cari îmi țipă, îmi urlă sinistru mustrare: n'aveți dreptate, și pace!

Cred că și confrății cucernicului sunt uluiți.

Părintele Munteanu, va fi silit să recunoască fără putință de replică, sau așa ceva, că ingeniozitatea sfinției sale, care a găsit modalitatea de a înlocui, în lupta teologică creerul cu opinca (înlocuire, a cărei efect prompt s'a văzut la Valea Ungurului) e vax, față de „geniul“ care, și-a afirmat atât de impunător existența.

Tot vax e și istețimea cu care părintele Păslaru frizează codul penal.

De un lucru, însă, mă mir: De ce nu se grăbesc confrății, să-și însușiască acest „mărgăritar“ de retorică? Ori, de ce nu ești mai pretențios, părinte, impunându-ți elocința catehismele

de propagandă? Te temi, poate, că vre-un mucalit invidios își va arăta colții, susținând că n'ai comis altceva decât un exces, de sinceritate, că, adică ai recunoscut că tot așa de bine i-ar sta patrafirului, atârnat de un trunchiu fără cap, ca și atârnat de grumazul cucerniciei tale? Să fim serioși! Unui „titen“ de așa dimensiune spirituală, nu-i este permis să se opriască la asfel de considerente.

Dacă aș fi capabil, ți-aș da cea dintâiu încurajare. Dar, ne posedând elocința demnă de însemnătatea „personalității“ cucerniciei tale, mă mărginesc la urarea simplă, sinceră, pe care ți-o transmit (împreună cu toate indispenzabilele ei accesorii):

— Nu-ți fie de deochi!

Ion Dunca.

A. G. R. U. în Curtuiuşul-Mare jud. Satu-Mare.

În ziua de 25 Martie 1936 după masă, organizația parhială A. G. R. U. din Curtuiuşul-Mare a aranjat o serbare religioasă în sala No. 1 a școlii primare de stat. Pe scena special construită de preotul local și de directorul școlar Goloman Gavril, pe spesele lor proprii, și prevăzută cu culise, s'a desfășurat următorul program:

1. Sfinte Dumnezeule, cântat de corul elevilor, sub conducerea cantorului Avram Gavril, președintele org. A.G.R.U.
2. Cânt de deschidere și de

îndemn pentru a se înrola cât mai multi sub steagul AGRU-lui rostit de preotul local Alexandru Chereches.

3. „Numele Domnului“ poezie, recitată de eleva Aron Ana cl. IV.

4. „Icoana“ poezie, recitată de Timb Ioan cl. II.

5. „Cum î-ți porți tu crucea?“ poezie, recitată de Avram N. Cristina.

6. „Numele lui Isus“ poezie recitată de Petrean Rozalea cl. II.

7. Ce este, și cum trebuie să fie familia creștină. Conferință ținută de d-na Cornelia Chereches învățătoare.

8. „O Marie, stea divină“ cor condus de d-na Maria Goloman.

9. „Omul risipitor“ poezie, recitată de Durus Marina cl. IV.

10. „Un copilăș de școală“ poezie recitată de Lăcătuș Cristina cl. IV.

11. „Crucea lui Christos“ poezie recitată de Moldovan Cristina cl. IV.

12. „Crucii tale ne închinăm“ cor condus de d-na Cornelia Chereches inv.

13. „Cu Dumnezeu“ poezie recitată de Timb Vasile cl. IV.

14. Pieră sudalma. Citită din cartea pâr. Iosif Tălmăcel, de Avram Ioanică.

15. „Pieră sudalma“ poezie, recitată de Dod Vasile cl. VII.

16. „Cei ce merg la vrăjitori“ poezie recitată de Dan Gheorghe cl. VII.

17. „Sfârșitul lumii“ poezie, recitată de Avram Ioanică cl. VII.

18. „Judecata depe urmă“ poezie, recitată de Avram Ioanică cl. VII.

19. Ziua dreptății. Citită din revista „Viața Creștină“ de Petrean Teodor cl. VII.

20. Nădejdea mea. Cor condus de d-na Cornelia Chereches învățătoare.

21. „În grădina Ghetsimani“ recitat de Avram Benjamin cl. VII.

22. „Prinderea lui Isus“ recitat de Timb Gavril cl. VI.

23. „Căința lui Iuda“ recitat de Dan Valentin cl. VI.

24. „Isus la Pilat și la Irod“ recitat de Hotea Ioan cl. IV.

25. „Intărirea osândeii lui Isus“ recitat de Dan Gheorghe cl. VII.

26. „În drum spre Golgota“ recitat de Petrean Teodor cl. VII.

27. „Restignirea“ recitat de Dod Vasile cl. VII.

28. Te ador Isuse. Cor condus de Avram Gavril cantor, președintele A. G. R. U.

29. Cuvinese cu adevărat. condus de Avram Gavril cantor președintele A. G. R. U.

30. Ieri și azi. Monolo recitat de Avram Ioan cl. V.

31. Vitejia țișanului. Dialog, predat de Aron Arghil cl. V. și Clitan Teofil cl. V.

După acest program, preotul local cu aparatul cinematografic „Pathe Baby“ cu film îngust de 9½ m. a rulat din filmul „Viața lui Isus“ partea I. Nașterea și anii copilăriei, și partea II. „Viața și Activitatea Publică a Mântuitorului“.

Președintele organizației parohiale AORU.

Misiuni sfinte în protopopiatul Sighetului.

Postul mare în acest an a adus o deosebită bucurie sufletească mai multor parohii din protopopiatul Sighetului. Șapte din parohiile districtului au avut fericirea, de a se înbăia cu smerenie în baia misiunilor sfinte. Rezultatele extraordinare arată fără îndoială, că conștiința creștinească — mulțumită misiunilor reinviată în mod sistematic — s'a trezit.

Seria misiunilor este deschisă cu cele din Crăcești. Aici a predicat pâr. *Leon Manu* hegumenul mănăstirii Moiseiului, care, după propriile-i cuvinte, a rămas încântat de ce a văzut acolo. Cum arată numărul mare al cuminecărilor — 780 — în aceasta

parohie relativ mică n'a rămas nime nemărturisit.

La *Desești* (6—10 Martie) a predicat pâr. *Patrițu Trufaș* din Baia-Mare. Rezultatul ostenelelor sale sunt 706 cuminecări.

La *Bârsana* misiunile au fost conduse de pâr. prepozit *Alexandru Brebanu*. Aici se remarcă 2 predici separat rostite anume pentru copiii școlari. Cu aceasta ocaziune s'au mărturisit și cuminecat prima oară copiii. Numărul cuminecărilor în total a fost 850.

La *Hărnicesti* (13-17 Martie) misiunile au fost conduse de pâr. *George Nagy* din Bozinta Mare. Numărul cuminecărilor este 648.

Călinești și *Berbesti* au avut fericirea de a asculta cuvântul pătrunzător al *Preacuviosului*

Leo Manu dela Moiseiu care precum se vede, nu cunoaște oboseală, ci aleargă din parohie în parohie, lucrând din răspun-terii pentru împărăția lui Hristos.

Seria misiunilor din postul mare a fost închisă de cele din *Sârbi*, unde vestitorul, *Evangheliu* a fost pâr. *Suranyi* din Șești.

Din *Călinești*, *Berbesti* și *Sârbi* nu avem date precise.

Corul Congregației Mariane în Dumineca Florilor aranjează o audiție de muzică religioasă în Biserica gr. cat. rom. Inceputul la orele 6 seara.

Inirare liberă. este invitată toată lumea iubitoare de artă religioasă.

Calendar săptămânal.

5 — 11 Aprilie 1936.

5. Dumineca Floriilor

Ap. Filip 4, 4. Evg. Ioan 12, 1-18

6. Luni P. Eutichie

7. Marți C. George

8. Mercuri Ap. Irodin și soții

9. Joi Sf. Patimi

Ap. I. Cor. 11, 23 Evg. Mart. 26, 2

10. Vinerea Sf. Patimi

Vecernie cu Evg. dela Mat. 2,71.
ap. I. Cor. 1, 18

11. Sâmbăta Paștilor

Lit. Sf. Vasile cel M. împreună
cu Vecernia, Evg. Mat. 28,1. ap.
Rom. 6,3.

... „Căroră veți ierta păcatele, — zice Isus apostolilor — se vor ierta lor: și căroră le veți ține, vor fi ținute” (Io. 20, 23)

... „Acum lăpădați și voi acelea toate, mânia, aprinderea, răutatea, hula, cuvântul de rusine, din gurile voastre, nu grăiți minciună unul altuia, desbrăcați pe omul cel vechiu dinpreună cu faptele lui, și vă înbrăcați în cel nou, carele tănuiește spre cunoștință, după chipul celui ce l'a făcut pe el”. (Colos. 3, 8, 9, 10)

„De vom mărturisi păcatele noastre, credincios este și drept ca să ne ierte păcatele, și să ne curățească de toată nedreptate” (I, Ioan 1.8).

„Nu am venit să chem pe cei drepti la pocăință, ci pe cei păcătoși” (Luca 5, 32).